

Bruxelles, 28 februarie 2020
(OR. en)

6426/20

**Dosar interinstituțional:
2019/0152(COD)**

RECH 83
COMPET 95
EDUC 81
CODEC 142

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Nr. doc. ant.:	6137/20 + COR1 + ADD1
Nr. doc. Csie:	11227/19+ADD1
Subiect:	Anexă la Agenda strategică de inovare a Institutului European de Inovare și Tehnologie (EIT) <i>Abordare generală parțială</i>

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor textul abordării generale parțiale cu privire la anexa la Agenda strategică de inovare a Institutului European de Inovare și Tehnologie (EIT), astfel cum a fost adoptat de Consiliu (Competitivitate) în cadrul reuniunii sale din 28 februarie 2020.

**ANEXĂ LA PROPUNEREA DE DECIZIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A
CONSILIULUI PRIVIND AGENDA STRATEGICĂ DE INOVARE A INSTITUTULUI
EUROPEAN DE INOVARE ȘI TEHNOLOGIE (EIT) 2021-2027: STIMULAREA
TALENTULUI ȘI A CAPACITĂȚII DE INOVARE A EUROPEI**

ANEXĂ

Cuprins

1.	Introducere	9
1.1.	Context.....	10
1.2.	Principalele provocări	12
1.3.	Poziționarea în cadrul programului Orizont Europa.....	13
2.	Ridicarea ștachetei: strategia EIT pentru 2021-2027	15
2.1.	Obiectivele specifice ale EIT	16
3.	Stimularea talentului și a capacității de inovare ale Europei: acțiuni-cheie	16
3.1.	Sprijin pentru CCI-urile existente.....	17
3.2.	Creșterea impactului regional al CCI-urilor	18
3.3.	Lansarea de noi CCI-uri.....	20
3.4.	Sprijinirea capacității antreprenoriale și de inovare a învățământului superior.....	21
3.5.	Activități orizontale ale EIT.....	24
3.5.1.	Comunicare.....	24
3.5.2.	Identificarea și schimbul de bune practici cu părțile interesate	26
3.5.3.	Cooperarea internațională	27
3.6.	Pentru o funcționare eficientă: mod de operare	27

3.6.1.	Modelul operațional al CCI-urilor	28
3.6.2.	Modelul de finanțare a CCI-urilor	30
3.6.3.	Relația EIT cu CCI-urile după încetarea acordului-cadru de parteneriat	33
3.7.	Sinergii și complementarități cu alte programe	33
4.	Resurse	36
4.1.	Nevoi bugetare	36
4.2.	Impact (monitorizare și evaluare)	38
4.2.1.	Raportare și monitorizare	38
4.2.2.	Evaluare, reexaminare intermediară și evaluare cuprinzătoare	42
5.	Anexa 1A	44
6.	Anexa 1B	44

1. INTRODUCERE

Prezenta Agendă strategică de inovare (ASI) stabilește domeniile prioritare și strategia Institutului European de Inovare și Tehnologie (EIT) pentru perioada 2021-2027. Aceasta definește obiectivele și acțiunile-cheie ale acestuia, modul său de funcționare, precum și rezultatele preconizate și resursele necesare. ASI asigură coerența necesară a EIT cu [propunerea privind programul Orizont Europa], care este programul-cadru al Uniunii pentru cercetare și inovare pentru perioada 2021-2027.

ASI 2021-2027 se bazează pe evaluarea impactului efectuată de Comisia Europeană. Ea ia în considerare proiectul de ASI transmis de consiliul de conducere al EIT Comisiei Europene la 20 decembrie 2017, în conformitate cu Regulamentul EIT¹. Aceasta reflectă și noua [propunere privind programul Orizont Europa] a Comisiei Europene din iunie 2018, în special, rolul esențial al EIT ca parte a pilonului [Inovare deschisă] (pilonul III), precum și contribuția sa la abordarea provocărilor globale, inclusiv la țintele fixate pentru obiectivele climatice și la competitivitatea industrială europeană (pilonul II), precum și la excelența științifică (pilonul I). ASI se întemeiază pe experiența acumulată în ultimii ani de funcționare a EIT și pe rezultatele unui proces extins de consultare cu principalele părți interesate.

ASI ține seama de planificarea strategică a programului Orizont Europa pentru a asigura coerența cu activitățile programului-cadru, precum și sinergii cu alte programe relevante ale Uniunii și consecvența cu prioritățile și angajamentele UE, inclusiv cu cele legate de Pactul ecologic european. De asemenea, aceasta vizează sporirea complementarității și a sinergiilor dintre activitățile EIT și programele și prioritățile de finanțare naționale și regionale.

¹ Regulamentul (CE) nr. 294/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2008 de înființare a Institutului European de Inovare și Tehnologie (JO L 97, 9.4.2008, p. 1). Modificat prin Regulamentul (UE) nr. 1292/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 (JO L 347, 11.12.2013, p. 174).

1.1. Context

EIT a fost înființat în 2008 pentru a contribui la o creștere economică durabilă și o competitivitate sustenabilă, prin consolidarea capacității de inovare a statelor membre și a Uniunii Europene. EIT a deschis calea pentru integrarea educației, a mediului de afaceri și a cercetării (triunghiul cunoașterii), punând un accent puternic pe talentul antreprenorial și pe competențele de inovare.

EIT funcționează în principal prin intermediul comunităților de cunoaștere și inovare (CCI), care sunt, astfel cum se menționează în programul Orizont Europa, parteneriate europene la scară largă între organizații din domeniul educației și formării, al afacerilor și al cercetării. În prezent, există opt CCI-uri care operează în următoarele domenii: schimbări climatice, transformare digitală, energie, hrană, sănătate, materii prime, mobilitate urbană și producția cu valoare adăugată.

Fiecare CCI a fost organizat în jurul unor centre de colocație (CLC²), menite să acționeze ca centre geografice pentru integrarea practică a triunghiului cunoașterii. Ele sunt organizate și structurate în funcție de contextul lor național și regional în materie de inovare și se bazează pe o rețea paneuropeană de laboratoare, birouri sau campusuri existente ale unui partener al fiecărui CCI.

CCI-urile urmăresc să gestioneze portofolii de activități legate de triunghiul cunoașterii prin:

- *Activități de educație și formare* cu componente antreprenoriale solide pentru formarea generației următoare de talente, inclusiv conceperea și punerea în aplicare a programelor care au primit eticheta EIT³, în special la nivel de masterat și de doctorat. Agenda de educație a EIT este esențială pentru dezvoltarea unor inovatori cu un spirit antreprenorial puternic și foarte competenți.

² Un centru de colocație este un centru fizic care promovează legăturile și colaborarea activă între actorii din triunghiul cunoașterii și joacă un rol de punct focal pentru schimburile de cunoștințe, prin intermediul căruia partenerii CCI-urilor pot accesa instalațiile și expertiza necesare pentru a-și îndeplini obiectivele comune.

³ Eticheta EIT este un sigiliu de calitate acordat de EIT unui program educațional al unei CCI care respectă anumite criterii de calitate legate, printre altele, de educația antreprenorială și de programele de învățământ inovatoare de „învățare prin practică”.

- *Activități de sprijinire a inovării* în vederea dezvoltării de produse, procese și servicii inovatoare care abordează o oportunitate specifică de afaceri;
- *Activități de creare și de sprijinire a întreprinderilor*, cum ar fi programele accelerate care să îi ajute pe antreprenori să își transforme ideile în afaceri de succes și să își accelereze procesul de dezvoltare.

EIT se distinge de alte instrumente de inovare prin accentul pe care îl pune pe provocările globale prin integrarea triunghiului cunoașterii, adică prin integrarea activităților de învățământ superior în lanțul valoric al inovării. Abordarea EIT contribuie la producerea atât a inovațiilor graduale, cât și a celor disruptive, pentru a remedia în mod eficient eșecurile pieței și pentru a contribui la transformarea industriilor. Ea permite crearea de strategii de afaceri pe termen lung pentru abordarea provocărilor globale și ajută la crearea condițiilor-cadru esențiale pentru ca un ecosistem de inovare care funcționează bine să se dezvolte și pentru ca inovarea să prospere. EIT a fixat, de asemenea, pentru CCI-uri obiectivul de a deveni viabile din punct de vedere financiar, o caracteristică unică prin care să devină un instrument de inovare axat pe întreprinderi și pe rezultate. În acest context, CCI-urile trebuie să elaboreze și să pună în aplicare strategii prin care să obțină venituri pentru a-și menține ecosistemul de inovare și activitățile legate de triunghiul cunoașterii și după perioada acoperită de acordurile de grant.

Astfel, EIT oferă o platformă dinamică pentru lansarea, extinderea, monitorizarea și sprijinirea CCI-urilor cu puternice efecte de rețea și efecte de propagare pozitive. Primul val de CCI-uri (EIT Digital, EIT Climate și EIT InnoEnergy), lansat în 2009, este instituit și a ajuns la maturitate, iar, după 2024, acordurile lor cadru de parteneriat încetează în conformitate cu durata maximă a grantului. O a doua și o a treia generație de CCI-uri [EIT Health și EIT Raw Materials (2014), EIT Food (2016)] se apropie de maturitate. EIT Urban Mobility și EIT Manufacturing, cele două CCI-uri desemnate în decembrie 2018, și-au început activitatea în 2019.

Până în 2019, s-au strâns peste 600 de întreprinderi, 250 de instituții de învățământ superior, 200 de organizații de cercetare și peste 50 de organizații ale societății civile și autorități care participă la cele opt CCI-uri ale EIT.

În contextul disparităților regionale persistente în ceea ce privește performanța în materie de inovare în Europa, EIT a lansat, în 2014, un mecanism regional de inovare (MRI) pentru a-și extinde raza de acțiune regională la țările cu performanțe modeste și moderate în materie de inovare. Prin intermediul MRI, EIT și-a extins activitățile în întreaga Europă și oferă țărilor (și regiunilor din țările respective) care au performanțe modeste și moderate în materie de inovare, astfel cum sunt acestea definite de Tabloul de bord european privind inovarea, oportunități de a se implica în activități legate de triumful cunoașterii ca parte a unei CCI.

1.2. *Principalele provocări*

În ultimul deceniu, ritmul inovării s-a accelerat foarte mult. Inovarea remodelează sectoarele economice, perturbând întreprinderile existente și creând oportunități fără precedent. Odată cu schimbările ordinii economice mondiale și cu o concurență internațională în creștere, sporește și dependența UE de talente și de capacitatea ei de inovare. Co-designul, colaborarea și co-crearea interdisciplinare și între sectorul educației, al afacerilor și al cercetării nu au fost niciodată așa de importante ca acum pentru a contribui la abordarea provocărilor globale legate de schimbările climatice, de declinul biodiversității și de utilizarea nesustenabilă a resurselor naturale, de transformarea digitală și socială, de schimbările demografice sau de viitorul asistenței medicale și al alimentelor.

În primul rând, economiile de astăzi sunt din ce în ce mai mult orientate spre abilitățile și capacitățile persoanelor și ale organizațiilor de a transforma ideile în produse și servicii. Competențele de inovare și cultura antreprenorială au o importanță neîndoielnică, în special în domeniul tehnologic și cel științific, dar și, din ce în ce mai mult, în alte discipline. Există o nevoie acută de a stimula în continuare capacitatea de inovare a instituțiilor de învățământ superior în întreaga Uniune. EIT se află într-o poziție unică pentru a realiza acest lucru în cadrul programului Orizont Europa.

În al doilea rând, proximitatea fizică reprezintă unul dintre factorii favorizanți esențiali pentru inovare. Inițiativele care vizează dezvoltarea de rețele de inovare și furnizarea de servicii care sprijină crearea, partajarea și transferul de cunoștințe joacă un rol esențial în promovarea interacțiunilor dintre întreprinderi, mediul academic, organizațiile de cercetare, guverne și persoane fizice. Cu toate acestea, performanțele în materie de cercetare și inovare în UE, astfel cum sunt reflectate în tabloul de bord european anual privind inovarea, variază considerabil. Este extrem de important ca inovarea să fie favorabilă incluziunii și ancorată în teritoriile locale. Activitățile EIT sunt foarte potrivite pentru a contribui la consolidarea ecosistemelor locale de inovare care prezintă o dimensiune europeană importantă.

În cele din urmă, ecosistemele dinamice de inovare presupun un mix între cunoștințe, infrastructură și talente. Pentru a garanta investirea corectă și eficientă în cercetare și inovare sunt necesare condiții-cadru pentru cooperarea între cercetarea, educația și inovarea din Europa, precum și sinergii puternice. Consolidarea integrării triunghiului cunoașterii prin intermediul CCI-urilor, inclusiv prin implicarea unor parteneri noi, constituie o modalitate dovedită de a promova un mediu favorabil inovării și este un obiectiv fundamental pentru EIT.

1. 3. Poziționarea în cadrul programului Orizont Europa

Prin [propunerea privind programul Orizont Europa] pentru un nou program-cadru pentru cercetare și inovare pentru perioada 2021-2027, Comisia Europeană s-a angajat ferm să sporească potențialul de inovare al Europei pentru a putea răspunde provocărilor viitoare. Rolul specific al EIT în stimularea inovării prin reunirea întreprinderilor, a educației, a cercetării, a autorităților publice și a societății civile este consolidat prin poziționarea sa în [pilonul Europa inovatoare] din cadrul [propunerii privind programul Orizont Europa]. [Propunerea privind programul Orizont Europa] reflectă ambiția tot mai mare a UE în materie de inovare și necesitatea de a obține rezultate în acest domeniu.

Procesul de planificare strategică din cadrul programului Orizont Europa urmărește să asigure coerența între activitățile EIT și restul programului Orizont Europa. EIT contribuie la procesul de coordonare strategică pentru parteneriatele europene. EIT continuă să consolideze ecosistemele de inovare care contribuie la abordarea provocărilor globale, prin încurajarea integrării triunghiului cunoașterii în domeniile tematice în care activează CCI-urile.

Sinergiile puternice, inclusiv prin intermediul cooperării la nivelul guvernantei, dintre EIT și Consiliul european pentru inovare (EIC) vor fi esențiale pentru impactul pilonului [Europa inovatoare]. EIT și EIC vor desfășura activități complementare menite să eficientizeze sprijinul acordat întreprinderilor inovatoare, inclusiv servicii de accelerare a dezvoltării de întreprinderi și sesiuni de formare în acest sens.

Consiliul european pentru inovare poate ajuta întreprinderile nou-înființate, sprijinite de CCI-uri, cu un potențial de creștere ridicat să se extindă rapid. În special, cele mai inovatoare întreprinderi susținute de CCI-uri ar putea, în cazul în care sunt selectate în cadrul Consiliului european pentru inovare, să beneficieze de sprijinul oferit de instrumentul Accelerator al EIC și/sau de sprijinul financiar oferit de instrumentele InvestEU. În plus, EIT va facilita accesul beneficiarilor EIC la ecosistemele de inovare ale CCI-urilor și la actorii relevanți din triunghiul cunoașterii. În acest mod, beneficiarii Consiliului european pentru inovare pot fi implicați activ în activitățile CCI-urilor și pot beneficia de serviciile CCI-urilor.

EIT va asigura coerența cu componenta „Ecosisteme europene de inovare” din cadrul programului Orizont Europa. În special, EIT va lua parte în mod activ la activitățile forumului CEI și va stabili legături între comunitatea EIT și activitățile relevante de sprijinire a ecosistemelor de inovare, pentru a evita suprapunerile și pentru a asigura coerența și complementaritatea acțiunilor.

EIT va asigura, de asemenea, sinergii mai puternice cu programele și inițiativele din cadrul pilonului [Excelență științifică], pentru a accelera transferul de cunoștințe generate de cercetarea științifică fundamentală în aplicații concrete de care să beneficieze societatea. În special, în ceea ce privește Acțiunile Marie-Skłodowska-Curie (MSCA), EIT va colabora la dezvoltarea competențelor antreprenoriale și de inovare ale bursierilor MSCA în toate etapele carierelor acestora.

EIT va contribui la pilonul [Provocări globale și competitivitate industrială europeană] și va completa activitățile relevante pentru a răspunde provocărilor globale și pentru a spori competitivitatea UE la nivel mondial. În special, prin intermediul CCI-urilor sale, EIT va încerca să contribuie la misiunile relevante și la clusterelor tematice, precum și la alte parteneriate europene, de exemplu, prin sprijinirea măsurilor axate pe cerere și prin furnizarea de servicii de exploatare pentru a stimula transferul de tehnologie și pentru a accelera comercializarea rezultatelor obținute.

Vor fi explorate și oportunitățile de creare de sinergii între componenta „Extinderea participării și consolidarea Spațiului european de cercetare” a programului Orizont Europa și activitățile de intervenție de proximitate sprijinite de EIT. În special, entitățile vizate de componenta „Extinderea participării și consolidarea Spațiului european de cercetare” a programului Orizont Europa vor putea să profite de cunoștințele de specialitate și de sprijinul EIT precum și să beneficieze de activitățile de intervenție de proximitate ale EIT.

2. RIDICAREA ȘTACHETEI: STRATEGIA EIT PENTRU 2021-2027

În perioada 2021-2027, EIT continuă să sprijine CCI-urile pentru a consolida ecosistemele de inovare care contribuie la abordarea provocărilor globale, în sinergie cu restul programului Orizont Europa și cu alte programe ale Uniunii. EIT realizează acest lucru prin promovarea integrării educației, cercetării și întreprinderilor, creând astfel medii favorabile inovării, precum și prin promovarea și sprijinirea unei noi generații de antreprenori – ceea ce contribuie totodată la eliminarea disparității de gen la nivel antreprenorial – și prin stimularea creării de întreprinderi inovatoare, în strânsă sinergie și complementaritate cu EIC. În acest sens, pe baza domeniilor generale de intervenție definite în [propunerea privind programul Orizont Europa], EIT, cu precădere:

- (1) consolidează ecosistemele de inovare sustenabile în întreaga Europă;
- (2) promovează inovarea și competențele antreprenoriale în cadrul unei perspective de învățare pe tot parcursul vieții;
- (3) aduce noi soluții pe piață pentru a răspunde provocărilor globale;
- (4) asigură sinergiile și valoarea adăugată din cadrul programului Orizont Europa.

2.1. Obiectivele specifice ale EIT

În conformitate cu provocările identificate cu care se confruntă EIT și pentru a contribui la obiectivele generale de mai sus definite pentru EIT în [propunerea privind programul Orizont Europa], obiectivele specifice ale EIT pentru perioada 2021-2027 sunt:

- (a) să crească deschiderea și impactul CCI-urilor și integrarea triunghiului cunoașterii în întreaga Uniune;
- (b) să crească capacitatea antreprenorială și de inovare a sectorului învățământului superior prin promovarea și sprijinirea schimbării instituționale în instituțiile de învățământ superior și a integrării acestora în ecosisteme de inovare;
- (c) să intensifice intervențiile de proximitate la nivel regional și local a EIT și a CCI-urilor sale, pentru a remedia disparitățile regionale în ceea ce privește capacitatea de inovare și pentru a spori difuzarea cunoștințelor și a inovării în întreaga Uniune.

Prin îndeplinirea acestor obiective, EIT va contribui la realizarea generală a impactului științific, economic/tehnologic și societal al programului Orizont Europa.

3. STIMULAREA TALENTULUI ȘI A CAPACITĂȚII DE INOVARE ALE EUROPEI: ACȚIUNI-CHEIE

Strategia EIT pentru perioada 2021-2027 se concentrează pe acțiuni prin care EIT va adăuga valoare la nivelul UE și va contribui la realizarea obiectivelor programului Orizont Europa. În primul rând, EIT continuă să sprijine capacitatea și ecosistemele de inovare în întreaga Uniune prin intermediul CCI-urilor, prin dezvoltarea, deschiderea către noi parteneri și extinderea acestora în continuare. În al doilea rând, pe baza experienței sale în ceea ce privește integrarea triunghiului cunoașterii, EIT dirijează sprijinirea și dezvoltarea capacității antreprenoriale și de inovare din sectorul învățământului superior puse în aplicare prin intermediul CCI-urilor. În cele din urmă, prin măsuri transversale mai eficace, EIT se străduiește să se asigure că impactul său la nivelul UE crește. În plus, EIT își îmbunătățește, de asemenea, operațiunile pentru a-și spori eficacitatea, eficiența și impactul.

3.1. Sprijin pentru CCI-urile existente

EIT consolidează ecosistemele de inovare ajutând în continuare CCI-urile existente să facă față provocărilor globale prin integrarea triumphiului cunoașterii la nivelul UE, cel al statelor membre, cel local și cel regional. Pentru a duce la îndeplinire această sarcină, o mare parte din bugetul EIT trebuie dedicat sprijinirii CCI-urilor, iar EIT își consolidează și mai mult platforma folosită pentru lansarea, dezvoltarea, monitorizarea și gestionarea acestora. EIT se asigură că CCI-urile urmăresc în continuare atingerea viabilității financiare pentru a ajunge independente financiar față de grantul EIT în maximum 15 ani, prin atragerea de investiții publice și private, menținându-și accentul pe integrarea activităților legate de triumphiul cunoașterii.

EIT garantează că CCI-urile dezvoltă și pun în aplicare o strategie pentru a crea interfețe, colaborări și sinergii cu parteneriatele europene relevante, cu misiunile și cu EIC, precum și cu alte inițiative și programe relevante ale Uniunii. Dincolo de sprijinul financiar, pe baza lecțiilor învățate, EIT asigură supravegherea strategică a CCI-urilor și oferă orientări privind aspecte orizontale și specifice.

EIT definește domenii de colaborare și promovează o colaborare mai strânsă între CCI-uri pe teme cu relevanță strategică și în materie de politici. EIT consolidează coordonarea între CCI-uri în domenii de interes comun, mai ales prin încurajarea schimburilor de experiență și de bune practici între CCI-uri și colaborarea între CCI-uri (activități între CCI-uri⁴) atât pe subiecte tematice, cât și orizontale. Activitățile între CCI-uri prezintă cel mai mare potențial în cazurile în care mai multe CCI-uri abordează priorități comune de politică ale UE pentru care nu există CCI-uri dedicate. Reunirea diferitelor CCI-uri în acțiuni comune dedicate de interes reciproc prezintă un potențial ridicat de sinergii, iar EIT încurajează astfel de activități și ia parte în mod activ la definirea conținutului și structurii activităților între CCI-uri. EIT monitorizează punerea în aplicare a activităților între CCI-uri, precum și rezultatele obținute, cu scopul de a integra aceste activități în strategiile CCI-urilor. EIT facilitează, de asemenea, instituirea unor servicii partajate între CCI-uri, care să vizeze gestionarea în comun a sarcinilor operaționale comune pentru toate CCI-urile.

⁴ Activitățile între CCI-uri sunt acele activități care vizează consolidarea cooperării și a sinergiilor dintre CCI-uri, încurajarea unei abordări mai pronunțat interdisciplinare și crearea unei mase critice în rândul CCI-urilor pentru a aborda teme de interes comun.

3.2. Creșterea impactului regional al CCI-urilor

EIT continuă să își sporească impactul regional printr-o deschidere mai mare a CCI-urilor către o serie largă de potențiali parteneri și părți interesate din întreaga Uniune și printr-o strategie regională mai bine articulată a CCI-urilor, inclusiv prin legături cu strategiile de specializare inteligentă relevante. Îndeosebi, EIT se asigură că CCI-urile au o abordare favorabilă incluziunii. [...] **CCI-urilor** li se cere să elaboreze și să pună în aplicare o strategie care să vizeze consolidarea relației cu actorii naționali, regionali și locali în materie de inovare. EIT monitorizează activ punerea în aplicare a acesteia. O abordare a inovării „bazată pe realitatea zonei” trebuie să fie integrată în strategia multianuală și în planul de afaceri al CCI-urilor și să se bazeze pe CLC-urile CCI-urilor (și pe MRI), valorificând astfel rolul acestora ca punct de intrare pentru accesarea unei comunități de CCI-uri și interacționând cu partenerii din același centru de colocație, precum și cu alți actori locali în materie de inovare. CCI-urile trebuie să demonstreze legături cu strategiile de specializare inteligentă, acolo unde este cazul, și cu activitățile platformelor tematice și ale inițiativelor interregionale relevante, inclusiv cu autoritățile de management ale fondurilor ESI. EIT monitorizează, de asemenea, modul în care operează CLC-urile și entitățile MRI, precum și modul în care se integrează în ecosistemele locale de inovare.

EIT se asigură că activitățile din cadrul MRI al EIT sunt utilizate pentru a atrage și a facilita integrarea potențialilor noi parteneri care adaugă valoare CCI-urilor, extinzând astfel sfera de acoperire paneuropeană a EIT, și că activitățile sunt pe deplin integrate în strategiile multianuale ale CCI-urilor. Mecanismul regional de inovare al EIT, condus de EIT și pus în aplicare de CCI-uri, s-a derulat până în prezent pe bază de voluntariat. Începând din 2021, activitățile MRI al EIT devin obligatorii și o parte integrantă a strategiei multianuale a CCI-urilor. EIT continuă să ofere CCI-urilor orientări și sprijin pentru pregătirea strategiilor multianuale din MRI al EIT și pentru punerea lor în aplicare. Activitățile MRI al EIT continuă să sprijine capacitatea de inovare a țărilor (și a regiunilor din țările respective) care au performanțe modeste și moderate în materie de inovare potrivit Tabloului de bord european privind inovarea⁵, precum și a regiunilor ultraperiferice, pentru a încuraja integrarea acestora în CCI-uri. Bugetul EIT dedicat punerii în aplicare a activităților MRI al EIT este de cel puțin 10 % și de maximum 15 % din finanțarea totală furnizată de EIT pentru CCI-urile existente și noi, sporind astfel numărul de parteneri ai CCI-urilor din regiunile vizate.

Activitățile sprijinite prin intermediul MRI urmăresc:

- să îmbunătățească capacitățile de inovare ale ecosistemului local, prin activități de consolidare a capacităților și interacțiuni mai strânse între actorii locali în materie de inovare din cadrul triunghiului cunoașterii (clustere, rețele, autorități publice, instituții de învățământ superior, organizații de cercetare, instituții de educație și formare profesională, întreprinderi mici și mijlocii) și activitățile acestora;
- să sprijine obiectivul de a atrage noi parteneri în cadrul CCI-urilor și să pună în legătură ecosistemele locale de inovare cu ecosistemele de inovare paneuropene.

⁵ Pentru perioada 2021-2024, țările eligibile pentru activitățile MRI al EIT sunt cele ale căror performanțe în materie de inovare au fost clasificate drept „moderate” sau „modeste” în cel puțin unul dintre cele trei rapoarte anuale ale Tabloului de bord european privind inovarea emise în 2018, 2019 și 2020. Pentru perioada 2025-2027, țările eligibile pentru activitățile MRI al EIT sunt cele ale căror performanțe în materie de inovare au fost clasificate drept „moderate” sau „modeste” în cel puțin unul dintre cele trei rapoarte anuale ale Tabloului de bord european privind inovarea emise în 2021, 2022 și 2023.

3.3. *Lansarea de noi CCI-uri*

Pentru a contribui la abordarea provocărilor globale noi și emergente, EIT lansează cereri de propuneri pentru înființarea de noi CCI-uri în domenii tematice selectate de importanță strategică, începând cu o CCI în domeniul industriilor culturale și creative.

În anexa 1A la această ASI figurează domeniul prioritar pentru lansarea unei CCI[...] în 2023 și lista de domenii prioritare posibile pentru o a doua nouă CCI în 2026.

Pe baza unei propuneri din partea consiliului de conducere al EIT și a unei analize a acesteia, se propune lansarea unei prime CCI în domeniul industriilor culturale și creative (ICC) în 2023, cererea de propuneri urmând să fie publicată în 2022. Acest domeniu prioritar este prezintă cel mai ridicat nivel de complementaritate cu cele opt CCI-uri lansate deja de EIT, precum și cu potențialele domenii prioritare pentru alte parteneriate europene care urmează să fie lansate în cadrul programului Orizont Europa. În anexa 1B la prezenta ASI sunt incluse o fișă informativă care rezumă provocările industriilor culturale și creative și impactul preconizat al viitoarei CCI.

Pe baza bugetului propus pentru EIT, în 2026 ar putea fi lansată o a doua nouă CCI, cererea de propuneri urmând să fie publicată în 2025. În acest scop, Comisia evaluează, până în 2024, relevanța listei de domenii prioritare posibile din anexa 1A și poate, acolo unde este cazul, să transmită o propunere de modificare a anexei 1A și a anexei 1B, ținând seama de contribuția consiliului de conducere al EIT, precum și de procesul de planificare strategică al Orizont Europa.

În cazul în care ar deveni disponibil un buget suplimentar față de cel al EIT, ar putea fi identificate alte noi domenii prioritare pentru noi CCI-uri potențiale, urmându-se procedura de mai sus.

Criteriile de selectare a unor CCI-uri noi sunt aliniate cu cele stabilite pentru selectarea parteneriatelor europene definite în anexa III la [Regulamentul privind programul Orizont Europa], în special deschiderea, transparența, valoarea adăugată a UE, coerența și sinergiile. Criteriile în cauză sunt incluse în cererea de propuneri a CCI respective și sunt analizate în timpul evaluării. Noile CCI sprijină totodată punerea în aplicare a priorităților de politică ale UE, cum ar fi misiunile și obiectivele de dezvoltare durabilă.

3.4. Sprijinirea capacității antreprenoriale și de inovare a învățământului superior

În cooperare cu Comisia, EIT concepe și lansează o etapă-pilot de sprijinire a dezvoltării capacității de inovare în învățământul superior, care va fi pusă în aplicare prin intermediul CCI-urilor, începând din 2021. Prin intermediul modelului de integrare a triunghiului cunoașterii, EIT reduce discontinuitatea persistentă dintre învățământul superior, cercetare și inovare. În special, EIT este un instrument esențial pentru dezvoltarea capitalului uman, punând accentul în mod deosebit pe educația antreprenorială. Cu toate acestea, impactul EIT trebuie extins și mai mult, dincolo de partenerii CCI-urilor. Instituțiile de învățământ superior din întreaga Europă trebuie să aibă o abordare inovatoare și antreprenorială în ceea ce privește educația, cercetarea și colaborarea cu întreprinderile și cu ecosistemul local mai larg de inovare, inclusiv cu societatea civilă. Acest lucru se poate realiza printr-o strategie clară, un cadru metodologic și angajarea de resurse.

Activitățile sunt puse în aplicare într-un mod deschis și transparent, care va avea ca scop creșterea capacității de inovare în învățământul superior, fiind vizate cu precădere instituțiile de învățământ superior care nu sunt parteneri ai CCI-urilor în lanțurile de valoare ale inovării și în ecosistemele de inovare din întreaga Uniune. Activitățile abordează în principal dezvoltarea capacităților instituțiilor de învățământ superior, inclusiv, printre altele: schimbul de bune practici în materie de integrare a triunghiului cunoașterii (inclusiv învățare organizațională, îndrumare și mentorat) și punerea în aplicare a acestora; elaborarea unor planuri de acțiune privind modul de abordare a nevoilor identificate în domenii precum gestionarea inovării, demararea și dezvoltarea de întreprinderi nou-înființate, transferul de tehnologie, inclusiv gestionarea DPI, gestionarea persoanelor și a organizațiilor și stabilirea de contacte cu părțile interesate (locale) și cu societatea civilă și punerea în aplicare a planurilor de acțiune pentru dezvoltarea capacității de inovare și luarea de măsuri ulterioare acestora. Aceste activități implică și alți actori din triunghiul cunoașterii (de exemplu, organizații EFP, organizații pentru cercetare și tehnologie, IMM-uri și întreprinderi nou-înființate) și completează intervenția EIT în ceea ce privește educația, ca parte esențială a activităților CCI-urilor legate de integrarea triunghiului cunoașterii. EIT promovează o colaborare mai strânsă între CCI-uri în cadrul acestei inițiative. Criteriile de eligibilitate care urmează să fie incluse în cererile de propuneri asigură faptul că cea mai mare parte a finanțării per proiect va fi alocată instituțiilor de învățământ superior din afara CCI-urilor. Obiectivul este ca impactul EIT să depășească granițele CCI-urilor și să contribuie la misiunea principală a EIT de stimulare a unei creșteri economice durabile și a unei competitivități sustenabile prin consolidarea capacității de inovare a statelor membre. Acest lucru este în conformitate cu obiectivele programului Orizont Europa de stimulare a competențelor antreprenoriale și de inovare într-o perspectivă de învățare pe tot parcursul vieții, inclusiv prin creșterea capacităților instituțiilor de învățământ superior din toată Europa.

Sprrijinul EIT va fructifica și inițiative de politică precum cadrele HEInnovate⁶ și RIIA⁷, care și-au dovedit valoarea într-o serie de instituții de învățământ superior și de state membre din întreaga UE. EIT concepe activitățile de sprijin în strânsă colaborare cu Comisia, asigurând coerența deplină și complementaritatea cu activitățile relevante din cadrul programului Orizont Europa, al programului Erasmus și al altor programe. Detaliile specifice privind procesul de implementare și mecanismul de realizare sunt dezvoltate în continuare și ajustate în primii trei ani și vor face obiectul monitorizării și evaluării în această etapă pilot. Evaluarea etapei-pilot va fi efectuată de experți externi, iar rezultatele vor fi comunicate grupului de reprezentanți ai statelor membre. Pe baza rezultatelor acestei evaluări, consiliul de conducere decide dacă acțiunea ar trebui continuată și extinsă sau întreruptă.

Consiliul de conducere al EIT dirijează și supraveghează implementarea și monitorizarea activităților CCI-urilor. Se fac eforturi deosebite pentru a se asigura: o abordare deschisă și favorabilă incluziunii pentru atragerea de instituții de învățământ superior din afara partenerilor CCI-urilor, ținta reprezentând-o o acoperire geografică cât mai largă; o abordare interdisciplinară și intersectorială; și o legătură cu strategiile de specializare inteligente relevante și cu MRI al EIT.

⁶ HEInnovate este un cadru de politică elaborat de Comisia Europeană și OCDE. HEInnovate oferă instituțiilor de învățământ superior o metodologie pentru a putea identifica zonele capacității de inovare care trebuie dezvoltate suplimentar și pentru a defini strategiile și acțiunile relevante pentru a obține impactul dorit. HEInnovate se bazează pe dovezi metodologice solide cu opt domenii de dezvoltare a capacității: conducere și guvernanta; transformare digitală; capacitate organizațională; predarea și învățarea antreprenorială; pregătirea și susținerea antreprenorilor; schimb de cunoștințe; internaționalizare și măsurarea impactului. OCDE a publicat o serie de rapoarte de țară bazate pe HEInnovate, a se vedea seria OCDE privind studiile de competențe <https://www.oecd-ilibrary.org/education/>

⁷ Cadrul regional de evaluare a impactului inovării (RIIA) a fost elaborat de Comisia Europeană ca un prim pas în orientarea evaluărilor referitoare la impactul inovării din universități, prin elaborarea unor studii de caz bazate pe indicatori. Evaluarea impactului inovării, de exemplu prin intermediul cadrului RIIA, ar putea fi legată eventual de instrumentele de finanțare bazate pe performanța inovării de la nivel regional, național sau la nivelul UE.

EIT consolidează și extinde domeniul de aplicare al etichetei EIT dincolo de CCI-uri, pentru a include instituțiile de învățământ superior care participă la acțiune. Cu implicarea actorilor din întregul triunghi al cunoașterii, EIT face eforturi pentru a-și corela sprijinul destinat dezvoltării capacității de inovare în învățământul superior cu eticheta EIT, care este acordată în prezent programelor de învățământ ale CCI-urilor. În special, instituțiile de învățământ superior participante pot fi implicate în utilizarea etichetei EIT.

De asemenea, EIT extinde eticheta EIT la activitățile de învățare pe tot parcursul vieții care implică și vizează un grup-țintă mai larg de studenți, cursanți adulți și instituții (inclusiv instituții EFP) din afara CCI-urilor. **Se preconizează că** aplicarea etichetei în afara comunității EIT va avea un efect de structurare sporită la toate nivelurile (la nivel de individ, program și instituție). De asemenea, EIT monitorizează acordarea etichetei EIT programelor de educație și formare ale CCI-urilor și explorează un mecanism mai eficace de asigurare a calității, inclusiv recunoașterea și acreditarea externe a etichetei EIT.

Pentru a asigura succesul acestei acțiuni, EIT le oferă instituțiilor de învățământ superior participante orientări, expertiză și îndrumare specifice. Pentru această acțiune, EIT vizează instituțiile de învățământ superior din întreaga Europă, dar va acorda o atenție specială instituțiilor de învățământ superior din țări (și regiuni din țările respective) cu performanțe în inovare moderate și modeste și care doresc să își dezvolte capacitățile de inovare și să își consolideze amprenta de inovare și strategiile de specializare inteligentă.

3. 5. Activități orizontale ale EIT

3.5.1 Comunicare

EIT face eforturi pentru a-și îmbunătăți comunicarea și vizibilitatea față de principalele părți interesate din statele membre și asigură vizibilitatea sprijinului UE în conformitate cu abordarea de comunicare a programului Orizont Europa. Cu un număr din ce în ce mai mare de CCI-uri și o nouă acțiune de sprijinire a dezvoltării antreprenoriale a instituțiilor de învățământ superior, EIT își intensifică eforturile pentru a-și crește notorietatea ca marcă de calitate pentru inovare. Îmbunătățirea comunicării este esențială, în special către cetățeni, întrucât inovațiile care vin de la EIT contribuie la demonstrarea impactului concret al investițiilor UE prin intermediul Programului-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii.

EIT face eforturi pentru a spori utilizarea rețelelor de informare existente ale UE și asigură coordonarea activităților acestora pentru a oferi o mai bună consiliere și orientare potențialilor parteneri ai CCI-urilor EIT. Pentru a asigura o mai largă diseminare și o mai bună înțelegere a oportunităților oferite de EIT, acesta va consolida orientările și asistența cu privire la aspectele legate de participarea la CCI-urile EIT din întreaga Europă, bazându-se pe rețelele de informare și pe structurile existente în întreaga Europă, în special punctele de contact naționale ale programului Orizont Europa. Înființarea concretă a punctelor de contact naționale ale EIT în cadrul structurii Orizont Europa va fi decisă la nivelul corespunzător, împreună cu Comisia. Pentru a se asigura că o comunitate largă a părților interesate din cadrul triunghiului cunoașterii de la nivelul UE, național, regional și local este la curent cu toate cererile de propuneri ale EIT (și ale CCI-urilor) și cu toate proiectele finanțate, acestea vor apărea și pe portalul european pentru finanțare și licitații, la programul Orizont Europa.

EIT organizează reuniuni periodice ale grupului de reprezentanți ai statelor membre, precum și ale serviciilor conexe ale Comisiei, cel puțin de două ori pe an, pentru a asigura o comunicare și un flux de informații adecvate cu statele membre și la nivelul UE. Statele membre sunt ținute la curent în mod corespunzător cu privire la performanțele, realizările și activitățile EIT și ale CCI-urilor. În plus, grupul de reprezentanți ai statelor membre oferă consultanță cu privire la chestiunile de importanță strategică pentru EIT. Grupul de reprezentanți ai statelor membre, împreună cu EIT, garantează, de asemenea, un sprijin adecvat pentru a asigura legătura și a promova sinergiile între activitățile sprijinite de EIT și programele și inițiativele naționale sau regionale, și pune la dispoziție informații despre eventuala cofinanțare națională și/sau regională a acestor activități.

EIT sporește și mai mult vizibilitatea acțiunii sale în ochii cetățenilor și ai comunității sale de părți interesate prin intermediul Forumului părților interesate, al premiilor EIT și al absolvenților EIT. Scopul este de a promova interacțiunile cu actorii europeni ai triunghiului cunoașterii și de a oferi recunoaștere celor mai promițători antreprenori și inovatori din Europa.

EIT continuă să conducă comunitatea de absolvenți ai EIT⁸ și să-i ofere orientări strategice (în colaborare cu consiliul absolvenților EIT), pentru a-și maximiza impactul antreprenorial și societal și implicarea permanentă a membrilor săi în activități sprijinite de EIT. În perioada 2021-2027, comunitatea va continua să se dezvolte incluzând și foștii studenți care vor participa la acțiunile de sprijinire a capacităților de inovare ale instituțiilor de învățământ superior.

3.5.2. *Identificarea și schimbul de bune practici cu părțile interesate*

EIT identifică, codifică și pune efectiv la dispoziție învățămintele și bunele practici deprinse din activitățile finanțate de EIT și colaborează cu autoritățile statelor membre ale UE, atât la nivel național, cât și la nivel regional, precum și cu Comisia, instituind un dialog și eforturi de coordonare structurate, pentru a identifica, pune la dispoziție și disemina bunele practici și învățămintele. Se preconizează că CCI-urile și proiectele care sprijină capacitatea de inovare și capacitatea antreprenorială a instituțiilor de învățământ superior vor reprezenta o sursă valoroasă de dovezi și de învățare experimentală pentru decidenții politici din domeniile cercetării, inovării și educației, precum și din diverse domenii tematice.

Până în prezent, bunele practici și învățămintele desprinse de pe urma CCI-urilor nu au fost suficient codificate și diseminate în mod eficace. EIT își dezvoltă în continuare rolul de institut de inovare capabil să detecteze, să analizeze, să codifice, să partajeze și să asigure adoptarea unor practici inovatoare, a experiențelor și a rezultatelor activităților finanțate de EIT (educație și formare, sprijin pentru inovare, sprijin pentru antreprenoriat) la o scară mai largă. Această activitate se va baza pe legăturile și sinergiile cu alte inițiative din cadrul [pilonului Europa inovatoare] din [propunerea privind programul Orizont Europa].

⁸ Comunitatea de absolvenți a EIT reunește antreprenori și agenți de schimbare care au participat la un program educațional sau de antreprenoriat furnizat de o CCI. Comunitatea reprezintă o rețea de peste 5 000 de membri.

3.5.3. Cooperarea internațională

EIT elaborează liniile generale de cooperare internațională ale EIT și ale CCI-urilor, sub supravegherea consiliului de conducere al EIT, în conformitate cu abordarea programului Orizont Europa pentru cooperare internațională și cu alte politici relevante ale UE, și cu consultarea serviciilor respective ale Comisiei. În cadrul domeniului de aplicare al Regulamentului EIT, EIT încearcă să obțină un impact mai mare al activităților sale prin intermediul cooperării internaționale și coordonează activitățile CCI-urilor finanțate de EIT la nivel internațional. Obiectivul său este de a se alinia îndeaproape cu obiectivele de politică relevante ale Uniunii Europene, precum și cu prioritățile sale în materie de cercetare și inovare și de a asigura valoare adăugată europeană. În cadrul cooperării sale internaționale, EIT, în consultare cu Comisia, se concentrează pe abordarea eficientă a provocărilor globale, contribuind la inițiativele internaționale relevante și la obiectivele de dezvoltare durabilă, asigurând accesul la talente, dar și o cerere și o ofertă îmbunătățite de soluții inovatoare.

3.6. Pentru o funcționare eficientă: mod de operare

Prezenta secțiune cuprinde o serie de măsuri care vizează adaptarea și îmbunătățirea funcționării actuale a EIT și a CCI-urilor. Un consiliu de conducere al EIT eficient, strategic și dispunând de capacitate de acțiune monitorizează punerea în aplicare a măsurilor respective la nivelul EIT și oferă stimulentele și controlul necesare, inclusiv prin intermediul procesului de alocare a fondurilor bazat pe performanțe, pentru a se asigura că CCI-urile le pun în aplicare.

3.6.1. Modelul operațional al CCI-urilor

EIT se asigură că implementarea CCI-urilor este în deplină conformitate cu cerințele respective care decurg din Regulamentul privind programul Orizont Europa, inclusiv asigurarea tranziției a opt CCI-uri existente către realizarea noilor criterii de punere în aplicare ale programului Orizont Europa pentru parteneriatele europene. Prin urmare, EIT oferă orientări operaționale consolidate CCI-urilor și monitorizează continuu performanțele acestora în conformitate cu principiile bunei gestionări și cu principiile de monitorizare și evaluare stabilite în Regulamentul EIT, precum și cu principiile și criteriile stabilite pentru parteneriatele europene în Regulamentul privind programul Orizont Europa și din perspectiva alinierii la prioritățile și indicatorii programului Orizont Europa pentru a maximiza performanța și impactul acestora. Se iau măsuri corective adecvate în cazul în care o CCI nu este performantă, produce rezultate inadecvate sau nu prezintă o valoare adăugată europeană.

EIT se asigură că deschiderea continuă de care dau dovadă CCI-urile va fi îmbunătățită, în special prin garantarea faptului că CCI-urile aplică criterii de aderare coerente, clare și transparente pentru noii membri care adaugă valoare parteneriatelor, precum și prin alte dispoziții, cum ar fi proceduri transparente de elaborare a planurilor lor de afaceri, și prin monitorizarea sistematică a activității CCI-urilor. De asemenea, CCI-urile își desfășoară activitățile într-un mod pe deplin transparent și rămân parteneriate deschise și dinamice la care noii parteneri din întreaga Uniune, inclusiv o parte din ce în ce mai mare a IMM-urilor, care adaugă valoare parteneriatelor, se pot alătura pe baza excelenței și a relevanței în materie de inovare. Pentru a limita concentrarea finanțării și pentru a garanta faptul că activitățile CCI-urilor beneficiază de o rețea largă de parteneri, procedura de pregătire a planului de afaceri (inclusiv identificarea priorităților, selecția activităților și alocarea fondurilor) și deciziile de finanțare aferente se realizează într-un mod mai transparent și mai incluziv. Strategiile multianuale ale CCI-urilor abordează chestiunea extinderii parteneriatului, inclusiv înființarea de noi centre de colocație, pentru care consiliul de conducere alocă un buget adecvat. Când decide cu privire la finanțare, consiliul de conducere ia în considerare progresele înregistrate în ceea ce privește obiectivele indicate în strategiile multianuale, printre altele, numărul de centre de colocație. CCI-urile sporesc gradul de deschidere al cererilor de propuneri, în special pentru proiectele deschise terților. Toate aceste măsuri vor crește numărul entităților participante implicate în activitățile CCI-urilor. În cele din urmă, CCI-urile raportează cu privire la implicarea noilor parteneri în rapoartele lor periodice, acesta fiind unul dintre elementele pentru finanțarea lor bazată pe performanțe.

Întrucât CCI-urile operează de-a lungul întregului lanț valoric al inovării, EIT asigură un echilibru adecvat între activitățile educaționale, de antreprenoriat și de inovare în planurile de afaceri ale CCI-urilor și faptul că operațiunile CCI-urilor vor fi puse în aplicare printr-o structură simplă și eficientă din punctul de vedere al costurilor, care să mențină costurile administrative și de gestionare la un nivel minim. EIT se asigură că CCI-urile își realizează impactul preconizat printr-o gamă largă de activități identificate în planurile de afaceri ale CCI-urilor, care sprijină efectiv îndeplinirea obiectivelor lor, inclusiv impactul potențial asupra ecosistemelor de inovare la nivel local, regional, național și la nivelul UE. Angajamentele fiecărui partener al unei CCI pe întreaga durată contractuală a inițiativei sunt garantate prin monitorizarea periodică a contribuțiilor efective ale partenerului în raport cu angajamentele inițiale. EIT se asigură că CCI-urile dispun de un sistem de gestionare a riscurilor pentru cazurile în care unii parteneri nu își pot îndeplini angajamentele inițiale.

3.6.2. Modelul de finanțare a CCI-urilor

Prin intermediul unui model simplificat de finanțare, se preconizează ca EIT să sporească impactul și contribuția CCI-urilor în vederea atingerii obiectivelor EIT și ale programului Orizont Europa, precum și pentru a stimula angajarea din partea partenerilor CCI-urilor. Pentru a spori valoarea adăugată a sprijinului său, EIT își adaptează modelul de finanțare. Există patru domenii principale în care EIT pune în aplicare îmbunătățiri.

În primul rând, EIT reduce treptat rata de finanțare pentru activitățile cu valoare adăugată ale CCI-urilor, pentru a spori nivelul investițiilor private și publice. Se preconizează că adaptarea modelului de finanțare va facilita tranziția CCI-urilor către viabilitatea financiară. Se preconizează că acest lucru le va stimula să își scadă treptat, pe durata acordurilor-cadru de parteneriat, ponderea finanțării acordate de EIT în planul lor de afaceri și, în același timp, să crească nivelul de coinvestiții din alte surse decât EIT. Se aplică rate de finanțare degresive pentru activitățile cu valoare adăugată ale CCI-urilor în toate fazele ciclului de viață al CCI-urilor (faza de demarare, de lansare, de maturitate, de ieșire din perioada de grant EIT), astfel cum se prezintă mai jos.

	Faza de demarare	Lansare	Maturitate	Ieșire din perioada de grant EIT
Ani	1 – 4	5 – 7	8 – 11	12 – 15
Rata de finanțare a EIT	până la 100 %	până la 80 %	până la 70 %	Până la 50 % în anul 12, scăzând cu 10 % pe an

Figura 4: Ratele de cofinanțare ale EIT în perioada 2021-2027

În al doilea rând, EIT se asigură că procesul de alocare a granturilor va urma un model de finanțare bazat pe performanță. Se sporește utilizarea granturilor multianuale. Finanțarea EIT este direct legată de progresele înregistrate în domeniile definite la articolul 10 și la articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul privind EIT și în raport cu obiectivele CCI-urilor, astfel cum se prevede în planurile lor de afaceri, și ar putea fi redusă, modificată sau întreruptă în cazul lipsei de rezultate. EIT, printre altele, oferă stimulente mai puternice CCI-urilor pentru a depune eforturi în vederea găsirii de noi parteneri și ia și măsuri corective, mai ales baza performanței lor individuale, pentru a asigura un impact cât mai ridicat.

În al treilea rând, EIT aplică norme stricte pentru consolidarea mecanismului de evaluare înainte de expirarea primei perioade inițiale de șapte ani a operațiunilor CCI-urilor, în conformitate cu articolele 10 și 11 din Regulamentul privind EIT. Această evaluare, care urmează să fie efectuată cu ajutorul experților externi, se efectuează în conformitate cu cele mai bune practici internaționale, în conformitate cu criteriile de monitorizare și de evaluare prevăzute în parteneriatele europene și în Regulamentul privind programul Orizont Europa. Ea se realizează înainte de expirarea perioadei inițiale de șapte ani. Ca urmare a evaluării, consiliul de conducere decide fie să continue contribuția financiară pentru o CCI anume, fie să o modifice sau să o întrerupă (prin urmare, să nu prelungească acordul-cadru de parteneriat cu CCI respectivă) și să realoce resursele către activități mai performante. Consiliul de conducere solicită avizul grupului de reprezentanți ai statelor membre înainte de luarea acestei decizii.

În cele din urmă, EIT își continuă eforturile de simplificare pentru a reduce sarcina administrativă inutilă⁹ a CCI-urilor, permițând punerea în aplicare a planului lor anual de afaceri și a strategiei multianuale într-un mod suplu și eficient. Aceasta poate include utilizarea de sume forfetare sau de costuri unitare pentru activitățile relevante ale CCI-urilor. În plus, pentru a asigura o mai bună planificare a resurselor, în special a activităților de inovare, precum și pentru a facilita un angajament mai puternic și investiții pe termen lung din partea partenerilor participanți la activitățile CCI-urilor, EIT va semna acorduri de grant multianuale cu CCI-urile, care vor include dispoziții pentru finanțare bazată pe performanțe, atunci când este cazul, în temeiul respectivelor acorduri-cadru de parteneriat. Aceste acorduri multianuale de grant nu ar trebui să depășească 3 ani.

⁹ În special, raportarea anuală privind activitățile complementare ale CCI-urilor ar urma să fie eliminată, astfel cum a recomandat Curtea de Conturi în Raportul său special din 2016 (Recomandarea 1, p. 51).

3.6.3. *Relația EIT cu CCI-urile după încetarea acordului-cadru de parteneriat*

EIT elaborează principiile generale pentru relația cu CCI-urile după încetarea acordului-cadru de parteneriat, în conformitate cu cadrul programului Orizont Europa pentru parteneriate europene. Sub rezerva unui studiu independent aprofundat realizat în strânsă cooperare cu Comisia, EIT își definește, până la sfârșitul anului 2023, cadrul general pentru relațiile sale cu CCI-urile pentru care acordul-cadru de parteneriat urmează să înceteze în cursul perioadei de programare 2021-2027. Pe baza cadrului-general și sub rezerva unui rezultat pozitiv în urma unei reexaminări finale, EIT poate încheia un „memorandum de cooperare” cu o CCI, cu scopul de a menține o cooperare activă cu aceasta după încetarea acordului-cadru de parteneriat. Acest memorandum include, printre altele:

- drepturile și obligațiile legate de continuarea activităților legate de triunghiul cunoașterii, precum și menținerea ecosistemului și a rețelei CCI, utilizarea mărcii EIT, participarea la premiile EIT și la alte inițiative organizate de EIT; utilizarea etichetei EIT pentru programele de educație și formare; relațiile cu comunitatea de absolvenți ai EIT;
- condițiile de participare la cererile de propuneri competitive ale EIT pentru anumite activități, după caz, de exemplu, cele referitoare la activitățile între CCI-uri. La definirea tipurilor de activități care urmează să fie sprijinite prin cererile de propuneri competitive, consiliul de conducere va ține seama de studiul independent aprofundat.

3. 7. *Sinergii și complementarități cu alte programe*

Dat fiind domeniul său vast de acțiune și rolul său specific, EIT este bine plasat pentru a crea sinergii și pentru a oferi complementarități, evitând totodată suprapunerile, cu alte programe sau instrumente ale UE, inclusiv prin consolidarea sprijinului acordat CCI-urilor în cadrul activităților lor de planificare și de implementare. Lista de mai jos oferă exemple de cazuri concrete în care se preconizează că EIT va contribui la sinergii pe termen mediu și lung în afara programului Orizont Europa.

Programul Erasmus

- Erasmus și EIT vor crea sinergii între comunitățile lor respective. Cooperarea trebuie orientată către asigurarea accesului pentru studenții Erasmus care participă în cadrul instituțiilor de învățământ superior partenere ale CCI-urilor la școlile de vară ale CCI-urilor sau la alte activități de formare relevante (de exemplu, privind spiritul antreprenorial și gestionarea inovării) și către stabilirea de contacte cu rețeaua absolvenților CCI-urilor.
- Printre activitățile de cooperare se pot număra și formarea de către EIT/CCI-uri a personalului universitar (provenind de la toate instituțiile de învățământ superior, dincolo de CCI-uri) pentru programele de învățământ care integrează spiritul antreprenorial și inovarea, precum și testarea, adoptarea și intensificarea practicilor inovatoare dezvoltate în cadrul rețelelor Erasmus (cum ar fi alianțele cunoașterii dintre instituțiile de învățământ superior și întreprinderi) de către CCI-uri și invers.
- Trebuie asigurate sinergii, acolo unde este posibil, cu inițiativa universităților europene care ar putea contribui la integrarea activităților educaționale ale EIT în vederea obținerii unui impact sistemic.

Programul Europa digitală (DEP - Digital Europe Programme);

- CCI-urile vor colabora cu centrele europene de inovare digitală pentru a sprijini transformarea digitală a industriei și a organizațiilor din sectorul public.
- Se va explora fezabilitatea utilizării infrastructurilor și a capacităților dezvoltate în cadrul DEP (de exemplu, resursele de date și bibliotecile de algoritmi de inteligență artificială; centrele de competență de calcul de înaltă performanță în statele membre) de către CCI-uri în educație și formare, precum și în scop de testare și demonstrare în proiectele de inovare.

Fondurile politicii de coeziune (în special Fondul european de dezvoltare regională și Fondul social european)

- Prin centrele lor de colocație și prin entitățile MRI, CCI-urile EIT ar trebui să promoveze cooperarea regională și interregională între actorii triunghiului cunoașterii (educație, cercetare, întreprinderi) și autoritățile de management, în sinergie cu cooperarea interregională și investițiile de-a lungul lanțurilor valorice în domeniile prioritare ale specializării inteligente și cu activitatea platformelor tematice de specializare inteligentă. EIT analizează, de asemenea, posibilitatea de a contribui la inițiativele de dezvoltare a competențelor din cadrul fondurilor politicii de coeziune, prin schimbul de bune practici.
- EIT promovează, după caz, colaborarea între platformele de specializare inteligentă și CCI-urile relevante, pentru a facilita sinergiile dintre resursele EIT, fondurile politicii de coeziune și alte programe europene, naționale și/sau regionale.

Programul InvestEU

- CCI-urile EIT urmăresc să colaboreze cu Platforma de consiliere InvestEU pentru a oferi sprijin tehnic și asistență întreprinderilor sprijinite de CCI-uri în ceea ce privește pregătirea, dezvoltarea și punerea în aplicare a proiectelor.
- CCI-urile EIT depun eforturi pentru a contribui la Portalul InvestEU pentru a aduce investitorii și intermediarii financiari mai aproape de întreprinderile susținute de CCI-uri, în strânsă colaborare cu serviciile Comisiei și în sinergie cu EIT.

Europa creativă

- Noul program Europa creativă va fi, printre altele, relevant pentru activitățile unei viitoare CCI pe tema industriilor culturale și creative (ICC). Trebuie dezvoltate sinergii și complementarități puternice cu programul în domenii precum competențele creative, locurile de muncă și modelele de afaceri.

Programul privind piața unică (COSME)

- CCI-urile urmăresc să coopereze cu Rețeaua întreprinderilor europene (Enterprise Europe Network - EEN) și cu grupurile sale sectoriale pentru a facilita cooperarea între întreprinderi, transferul de tehnologie și parteneriatele pentru inovare destinate antreprenorilor care doresc să își dezvolte activitățile în întreaga UE și în afara acesteia. Organizațiile EEN vor promova activitățile CCI-urilor EIT în rândul clienților lor IMM-uri. EIT explorează cooperarea cu privire la programele de mobilitate pentru noii antreprenori, în vederea îmbunătățirii competențelor lor antreprenoriale.

4. RESURSE

4.1. Nevoi bugetare

Nevoile bugetare ale EIT în perioada 2021-2027 sunt de [3 000] de milioane EUR și se bazează pe două componente principale: 1) cheltuielile pentru cele opt CCI-uri existente (reflectând faptul că, pentru trei dintre ele, acordurile-cadru de parteneriat vor expira până în 2024) și lansarea a două noi CCI-uri (în 2023 și 2026); și 2) cheltuieli administrative.

Aproximativ [2 920] de milioane EUR (97 % din bugetul total al EIT) sunt destinate finanțării CCI-urilor existente și a celor noi, din care:

- cel puțin 10 % și maximum 15 % sunt destinate mecanismului regional de inovare;
- maximum 7 % se alocă activităților dintre CCI-uri, inclusiv cererilor de propuneri competitive adresate CCI-urilor pentru care acordul-cadru de parteneriat a încetat;
- maximum 3 % se alocă unei noi etape-pilot pentru a contribui la dezvoltarea capacității antreprenoriale și de inovare a instituțiilor de învățământ superior.

Prin introducerea unei rate de finanțare treptat degresive din partea EIT, CCI-urile ar trebui să mobilizeze încă [1 500] de milioane EUR din alte surse publice și private. Bugetul pentru lansarea a două noi CCI-uri (care urmează să fie lansate în 2023 și, respectiv, în 2026) va fi de aproximativ [300] de milioane EUR. În cazul în care va deveni disponibil un buget suplimentar față de cel al EIT, acesta ar putea, de asemenea, să lanseze CCI-uri suplimentare.

EIT continuă să fie o organizație simplificată și dinamică. Costurile legate de cheltuielile administrative, care acoperă cheltuielile cu personalul, cheltuielile administrative, cu infrastructura și cheltuielile operaționale, vor crește, dar nu vor depăși 3 % din bugetul EIT. O parte din cheltuielile administrative este acoperită de Ungaria prin furnizarea gratuită de spații de birouri până la sfârșitul anului 2029. Pe această bază, cheltuielile administrative se vor ridica prin urmare la aproximativ [80] de milioane EUR pentru perioada 2021-2027.

4.2. *Impact (monitorizare și evaluare)*

Se preconizează că măsurarea impactului EIT se va îmbunătăți continuu în următoarea perioadă de programare, luând în considerare lecțiile învățate și experiența acumulată până în prezent. EIT aplică un cadru de evaluare, raportare și monitorizare în conformitate cu articolele 10, 11 și 19 din Regulamentul privind EIT, care asigură coerența cu abordarea globală adoptată pentru programul Orizont Europa, asigurând totodată flexibilitatea. În special, se îmbunătățesc legăturile de feedback dintre Comisie, EIT și CCI-uri pentru a aborda obiectivele într-un mod consecvent, coerent și eficient.

4.2.1. Raportare și monitorizare

EIT își îmbunătățește actualele sisteme de monitorizare și introduce un cadru de raportare și de monitorizare care să includă indicatori-cheie ai performanței, în conformitate cu căile de impact principale ale [programului Orizont Europa]. Raportarea și monitorizarea performanțelor operaționale ale CCI-urilor și rezultatele acestora sunt o sarcină principală a EIT și se fac în cooperare cu serviciile comune corporative din cadrul programului Orizont Europa. Sistemul de raportare și monitorizare pentru CCI-uri se integrează în sistemul global de monitorizare al programului Orizont Europa, în special prin punerea în aplicare a unor modele de date comune, inclusiv colectarea de date care să fie stocate într-o bază de date comună. Comisia ia parte la co-designul tuturor indicatorilor și instrumentelor relevante de impact și de monitorizare elaborate sau aplicate de EIT pentru a asigura compatibilitatea și coerența cu sistemul global de monitorizare al programului Orizont Europa, inclusiv principalele căi de impact, cadrul de criterii pentru parteneriatele europene și procesul de planificare strategică. Monitorizarea continuă, precum și procedurile de reexaminare intermediară și de evaluare, inclusiv pentru stabilirea unui set solid de indicatori cantitativi și calitativi și a nivelurilor de referință și obiectivelor aferente acestora, se stabilesc printr-o decizie a consiliului de conducere. Mai mult, EIT ține seama de implementarea metodologiei „radarul de inovare” în programul Orizont Europa și analizează modul în care radarul de inovare ar putea fi utilizat de CCI-uri pentru consolidarea activităților sale de monitorizare.

Rezultatele acestei monitorizări sunt luate în considerare în procesele CCI-urilor de planificare a activităților și determină alocarea bazată pe performanțe a finanțării EIT pentru activitățile CCI-urilor și pregătirea acordurilor-cadru de parteneriat și a acordurilor de granturi cu CCI-urile în calitate de beneficiari. În plus, se preconizează că rezultatele monitorizării CCI-urilor vor contribui la procesul de coordonare strategică pentru parteneriatele europene.

Se preconizează că activitățile EIT, inclusiv cele gestionate prin CCI-uri, vor avea

- (1) impact *tehnologic/economic/de inovare*, prin influențarea creării și dezvoltării de întreprinderi, precum și a creării de noi soluții inovatoare pentru abordarea provocărilor globale, prin crearea de locuri de muncă directe și indirecte și mobilizarea altor investiții publice și private;

- (2) *impact științific și educațional* prin consolidarea capitalului uman în cercetare și inovare, îmbunătățirea competențelor inovatoare și antreprenoriale, atât la nivel individual, cât și la nivel organizațional, precum și promovarea creării și difuzării cunoștințelor și inovării în mod deschis în cadrul societății;
- (3) *impact societal* prin abordarea priorităților de politică ale UE în domenii precum schimbările climatice, energia, materiile prime, sănătatea sau alimentele prin soluții inovatoare, implicarea cetățenilor și a utilizatorilor finali și prin consolidarea adoptării unor soluții inovatoare în aceste domenii în societate.

EIT asigură dezvoltarea indicatorilor societali specifici în domeniile de activitate ale CCI-urilor și monitorizarea sa regulată în conformitate cu cadrul programului Orizont Europa pentru impactul societal. EIT împreună cu Comisia elaborează indicatori suplimentari, inclusiv indicatori de impact societal în domeniile de activitate ale CCI-urilor, în conformitate cu dezvoltarea cadrului de indicatori din programul Orizont Europa, indicatori care reflectă abordarea globală pentru ca parteneriatele europene să contribuie la impactul științific, economic și societal. În general, alinierea indicatorilor de impact la programul Orizont Europa are drept scop monitorizarea progreselor înregistrate în atingerea obiectivelor în timp. Se preconizează că acest lucru va asigura o bază comparativă de dovezi privind rezultatele și impactul generat de CCI-uri în raport cu restul programului. În plus, EIT se asigură că sistemul de monitorizare va surprinde progresele înregistrate în ceea ce privește activitățile specifice modelului CCI-urilor, cum ar fi integrarea triunghiului cunoașterii și competențele antreprenoriale. De exemplu, indicatorii privind activitățile legate de educație ale EIT (inclusiv cele care sprijină capacitățile instituțiilor de învățământ superior) monitorizează dobândirea competențelor în materie de capital uman (pe termen scurt), cariera (pe termen mediu) și condițiile de muncă (pe termen lung), implicarea și îmbunătățirea capacității instituțiilor de învățământ superior (pe termen scurt) sau rolul și performanța instituțiilor de învățământ superior în ecosistemele locale de inovare (pe termen mediu și lung).

Monitorizarea continuă a CCI-urilor abordează, printre altele, următoarele aspecte:

- progresele înregistrate în ceea ce privește sustenabilitatea financiară;
- progresele înregistrate în direcția unei acoperiri și deschideri paneuropene;
- eficacitatea în ceea ce privește accelerarea dezvoltării de întreprinderi (printre altele, întreprinderile cu creștere mare create și sprijinite);
- costurile administrative și de gestionare ale CCI-urilor.

Tabelul de mai jos prezintă lista neexhaustivă a indicatorilor-cheie ai performanței și a obiectivelor preconizate a fi monitorizate de EIT în perioada 2021-2027. Acești indicatori oferă principalele orientări cu privire la intrări și ieșiri pentru monitorizarea îndeplinirii obiectivelor-cheie ale EIT pe perioada 2021-2027, cum ar fi încurajarea inovării și a spiritului antreprenorial printr-o educație mai bună, creșterea impactului său local și regional și deschiderea față de potențiali parteneri și părți interesate, asigurarea echilibrului între venituri și costuri, înființarea de noi centre de colocație și găsirea de noi soluții inovatoare la provocările globale la adresa pieței.

Indicatori-cheie ai performanței	Ținta pentru 2023 (nivel de referință 2020)	Ținta pentru 2027 (nivel de referință 2020)
Nr. de entități/organizații care participă la activitățile EIT și ale CCI-urilor	Creștere de 20 %	Creștere de 50 %
Nr. de inovații (produse și servicii) lansate pe piață	1 500	4 000
Instituții de învățământ superior implicate în activitățile EIT și ale CCI-urilor	285	680
Nr. de studenți implicați în activități de educație ale EIT și ale CCI-urilor	8 500	25 500
Nr. de întreprinderi nou-înființate sprijinite	300	700
Cofinanțarea CCI-urilor	700 de MILIOANE EUR	1 500 de MILIOANE EUR
Nr. de entități/organizații care participă la activitățile EIT și ale CCI-urilor din regiuni situate în afara regiunilor centrelor de colocație ale CCI-urilor	Creștere de 50 %	Creștere de 100 %

EIT se asigură că datele aferente proiectelor pe care le colectează prin intermediul sistemului său de monitorizare internă, inclusiv rezultatele obținute de CCI-uri, sunt pe deplin integrate în sistemul global de gestionare a datelor al programului Orizont Europa. EIT se asigură că informațiile detaliate rezultate în urma procesului său de monitorizare și evaluare sunt puse la dispoziție în timp util și sunt accesibile într-o bază de date electronică comună privind punerea în aplicare a programului Orizont Europa. În plus, EIT asigură o raportare specifică cu privire la impactul cantitativ și calitativ, inclusiv cu privire la contribuțiile financiare angajate și efectiv furnizate.

4.2.2. Evaluare, reexaminare intermediară și evaluare cuprinzătoare

Evaluările periodice ale activităților EIT, inclusiv ale celor gestionate prin CCI-uri, se efectuează de Comisie în conformitate cu Regulamentul privind EIT și cu Regulamentul privind programul Orizont Europa. Ca urmare a articolului 19 alineatul (2) din Regulamentul privind EIT, aceste evaluări analizează mai ales eficacitatea, eficiența, relevanța, coerența și valoarea adăugată a UE a activităților EIT, inclusiv prin CCI-urile sale. Ele se bazează pe analize externe independente și vor contribui la evaluările globale intermediare și finale ale programului Orizont Europa.

Fiecare CCI face obiectul unei evaluări cuprinzătoare efectuate de EIT cu sprijinul unor experți externi înainte de sfârșitul celui de al șaptelea an al acordului-cadru de parteneriat, precum și obiectul unei revizuirii finale înainte de încheierea acestuia, în cazul unei prelungiri. Pe baza primei evaluări, consiliului de conducere decide dacă să prelungească acordul-cadru de parteneriat după primii șapte ani, în timp ce reexaminarea finală va fi utilizată drept bază pentru negocierea unui posibil memorandum de cooperare. În aceste evaluări, în conformitate cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul privind EIT, consiliul de conducere al EIT ține seama, în special, de criteriile prevăzute pentru monitorizarea parteneriatelor europene în Regulamentul privind programul Orizont Europa, de realizarea obiectivelor unui CCI, de coordonarea unei CCI cu alte inițiative relevante în materie de cercetare și inovare, de nivelul de viabilitate financiară atins de respectiva CCI, de capacitatea acesteia de a asigura deschiderea către noi membri și de rezultatele sale în ceea ce privește atragerea de noi membri, în limitele contribuției financiare a Uniunii prevăzute la articolul 20 din Regulamentul privind EIT, de valoarea adăugată a UE și de relevanța în raport cu obiectivele EIT.

În plus, în conformitate cu articolul 11 alineatul (1a) din Regulamentul privind EIT, EIT, sub supravegherea consiliului de conducere, pregătește reexaminări intermediare ale performanței și activităților CCI-urilor, care să acopere primii trei ani ai acordului-cadru de parteneriat (și anume, faza de înființare a CCI-urilor) și, dacă este cazul, cei trei ani ulteriori prelungirii sale (și anume, faza de maturitate). Aceste reexaminări se bazează pe monitorizarea anuală efectuată de EIT; ele ajută consiliul de conducere al EIT să obțină din timp indicații cu privire la performanța CCI-urilor în ceea ce privește strategia și obiectivele lor, precum și conformitatea cu indicațiile consiliului de conducere al EIT.

În conformitate cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul privind EIT, în cazul în care monitorizarea continuă, reexaminările intermediare sau evaluările cuprinzătoare ale unei CCI indică progrese insuficiente în domeniile menționate la articolul 10 sau lipsa valorii adăugate europene, consiliul de conducere ia măsurile corective care se impun. Măsurile corective pot lua forma reducerii, modificării sau retragerii contribuției financiare a EIT, precum și a recomandărilor obligatorii legate de activitățile CCI-urilor sau a sugestiilor de adaptare a modelelor sale operaționale și de obținere a rezultatelor.

Rezultatele acestor reexaminări intermediare și evaluări sunt puse la dispoziția publicului, comunicate grupului de reprezentanți ai statelor membre și raportate procesului de coordonare strategică pentru parteneriatele europene.

5. ANEXA 1A

Domeniul prioritar pentru lansarea unei noi comunități de cunoaștere și inovare în 2023 este reprezentat de:

industriile culturale și creative.

Lista posibilelor domenii prioritare pentru lansarea unei a doua noi comunități de cunoaștere și inovare în 2026 este următoarea:

- apă, marină și maritimă
- securitate și reziliență
- incluziune, integrare și migrație

6. ANEXA 1B

FIȘĂ INFORMATIVĂ PRIVIND COMUNITATEA DE CUNOAȘTERE ȘI INOVARE „INDUSTRIILE CULTURALE ȘI CREATIVE”

Provocarea

Industriile culturale și creative (ICC) pot aduce o soluție orizontală la o serie de provocări tot mai mari, care au un caracter permanent, și pot fi abordate prin activități de cercetare și inovare. Aceste provocări pot fi grupate în patru piloni: 1) creativitatea, diversitatea culturală și valorile culturale ale europenilor; 2) identitatea și coeziunea europeană; 3) ocuparea forței de muncă, reziliența economică și creșterea inteligentă în Europa; și 4) Europa ca actor global.

Creativitatea și diversitatea culturală a europenilor depind de existența unor sectoare culturale și creative reziliente și robuste. Cu toate acestea, sectoarele respective, în special sectorul audiovizual sau muzical, se confruntă cu o serie de provocări ca urmare a creșterii concurenței actorilor globali și a trecerii la era digitală.

- Producătorii, distribuitorii, difuzorii, cinematografele și toate tipurile de organizații culturale trebuie să inoveze pentru a atrage noi generații de public.
- Deficitul de competențe antreprenoriale și transversale în ICC¹⁰ atinge atât subsectoarele emergente, cât și pe cele foarte mature care sunt supuse unei transformări digitale profunde. Aceste competențe sunt necesare pentru inovare și sunt cruciale în contextul schimbărilor de pe piața forței de muncă cu care se confruntă sectorul.

Provocările societale legate de **identitatea și coeziunea europeană** pot fi descrise, în general, ca o absență a unor „poduri” care să conecteze diferite părți ale societății, inclusiv teritorii diferite. Printre acestea se numără aspecte legate de excluziunea socială, necesitatea de a construi legături interculturale mai strânse și de a dezvolta un sentiment al apartenenței comune pe baza diversității noastre culturale și a patrimoniului nostru comun, care ar putea fi abordate printr-o participare a comunității mai incluzivă și mai accesibilă, prin inovații în proiectarea, arhitectura și utilizarea spațiilor publice, precum și prin inovare socială bazată pe cultură. În special:

- Cooperarea dintre cercetători și dintre cercetare și mediul de afaceri este limitată, iar coordonarea eforturilor de cercetare și dezvoltare, partajarea metodelor, a rezultatelor și a celor mai bune practici sunt insuficiente.
- Nivelul de integrare a clusterelor creative și a centrelor de inovare este insuficient.
- O parte semnificativă a priorităților regionale de specializare inteligentă în Europa se referă la cultură, din diverse perspective (de exemplu, patrimoniul cultural, industriile creative, artele etc.). Având în vedere rolul important al culturii și creativității pentru dezvoltarea economică și socială a orașelor și a regiunilor și capacitatea acestora de a contribui la soluționarea problemelor legate de disparitățile din Europa, potențialul CCI pe tema ICC este ridicat.

¹⁰ Studiile culturale și creative din universitățile europene se concentrează în principal pe „partea creativă”, iar absolvenții lor nu sunt întotdeauna pregătiți să intre pe piața modernă a muncii, deoarece nu au competențe transsectoriale (antreprenoriale, digitale, financiare). În ceea ce privește instituțiile de învățământ superior, UE se află în urmă față de SUA în ceea ce privește studiile de comunicare și media (deși universitățile din UE au rezultate mai bune în disciplinele mai tradiționale, cum ar fi artă și design sau arta spectacolului).

Printre provocările legate de **ocuparea forței de muncă, de reziliența economică și de creșterea inteligentă în Europa** se numără aspecte economice precum șomajul (în special șomajul în rândul tinerilor) și concurența mondială.

- Există o mare concentrare a pieței: aproximativ 50 % din cifra de afaceri și valoarea adăugată totală sunt generate în Germania, Regatul Unit și Franța.
- Industriile europene sunt amenințate de digitalizare și de globalizare, precum și de impactul lor puternic asupra modului în care artiștii își produc și își distribuie operele și se raportează la publicul lor.
- Producțiile creative, culturale și artistice se confruntă adesea cu provocarea pe care o reprezintă obținerea unui câștig financiar de pe urma producției și a produselor lor, creând, prin urmare, domenii de activitate foarte afectate de precaritate. Ar trebui găsite noi modalități inovatoare de sprijinire a microîntreprinderilor și a organizațiilor și a întreprinderilor culturale și creative mici și mijlocii.

În cele din urmă, rolul **Europei ca actor global** include necesitatea de a îmbunătăți difuzarea conținutului cultural creat în Europa. Europa trebuie să rămână competitivă în cursa digitală globală pentru crearea de noi tehnologii (de exemplu, IA, IoT, tehnologia blockchain) pentru care industriile culturale și creative sunt surse importante de conținuturi, produse și servicii la nivel mondial. În plus, la nivel mondial, ICC (de exemplu, designul, arhitectura etc.) contribuie activ la dezvoltarea durabilă și stimulează inovarea ecologică, în timp ce conținutul cultural (literatură, film și arte) poate, pe lângă valoarea sa intrinsecă, să sensibilizeze publicul cu privire la problemele ecologice și să informeze opinia publică.

Relevanță și impact

O CCI a EIT pe tema ICC – cu abordarea sa globală și integrată – va contribui la găsirea unor soluții la toate provocările definite mai sus. Acoperind aproape toate sectoarele vieții, societății și economiei noastre, o astfel de CCI va fi extrem de relevantă în ceea ce privește impactul economic și societal, creând oportunități strategice pentru inovare economică, tehnologică și socială.

Inovațiile bazate pe cultură și orientate spre creativitate stimulează competitivitatea europeană fie direct prin crearea de noi întreprinderi și de locuri de muncă, fie indirect, prin crearea de beneficii intersectoriale pentru întreaga economie, prin îmbunătățirea calității vieții și prin sporirea atractivității Europei. Industriile culturale și creative sunt considerate din ce în ce mai mult ca noi surse de creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii și de locuri de muncă, în care lucrează deja peste 12 milioane de persoane din UE, ceea ce reprezintă 7,5 % din totalul persoanelor angajate în UE.

Contribuția culturii și a creativității la inovare nu se limitează la impactul direct al ICC, deoarece, în ansamblu, inovarea este stimulată din ce în ce mai mult de factori non-tehnologici, cum ar fi creativitatea, designul și noile procese organizaționale sau modele de afaceri. În special, ICC cu lanțuri valorice distincte (și anume, muzica, artele, designul, moda, audiovizualul, jocurile video, arhitectura...) au o capacitate de inovare puternică din punct de vedere economic și sunt în măsură să stimuleze inovarea în alte sectoare ale economiei.

Cultura și participarea la activități culturale au un impact direct asupra bunăstării cetățenilor și a incluziunii sociale. ICC consolidează valorile sociale ale identității, democrației și participării comunității. Cultura are un mare potențial de a consolida un sentiment european de apartenență, în care diversitatea reprezintă un avantaj. Acest lucru este de o importanță fundamentală pentru a permite reziliența, accesul social, coeziunea socială, combaterea radicalizării și egalitatea de gen, precum și pentru a găsi soluții la incertitudinile politice și nevoia de unitate a Europei.

O CCI a EIT pe tema ICC va consolida oportunitățile de rețea, colaborarea, crearea în comun și transferul de know-how între educație, cercetare și întreprinderi, în cadrul sectoarelor culturale și creative și cu alte sectoare ale societății și ale economiei. Ea va cataliza inițiativele pornite de jos în sus și de sus în jos la nivel regional, național și la nivelul UE. Va crea condițiile-cadru necesare pentru crearea de noi întreprinderi și pentru expansiunea acestora în ecosisteme inovatoare. Va oferi cercetătorilor și studenților din multe discipline (inclusiv arte, științe umaniste, afaceri, științe sociale și științe aplicate) și antreprenorilor din ICC și din alte sectoare cunoștințele și competențele necesare pentru a oferi soluții inovatoare și pentru a le transforma în noi oportunități de afaceri. Va permite continuarea fertilizării încrucișate cu alte sectoare economice și industriale, acționând ca un accelerator pentru inovare.

Sinergii și complementarități cu inițiative existente

O CCI pe tema ICC ar fi complementară cu o serie de alte inițiative ale Uniunii, precum și de la nivelul statelor membre. Principalele sinergii preconizate la nivelul UE sunt prezentate mai jos.

Se preconizează că o CCI pe tema ICC va stabili sinergii puternice cu inițiativele strategice relevante din cadrul programului Orizont Europa, în special în cadrul pilonului II cu clusterul [O societate sigură și favorabilă incluziunii] și cu domeniile sale de intervenție privind patrimoniul cultural și democrația. O viitoare CCI ar putea, de asemenea, să aibă contribuții orizontale valoroase în cadrul diverselor activități care urmează să fie desfășurate în clusterul [Dezvoltare digitală și industrie], în special în ceea ce privește tehnologiile de producție în care necesitatea de a dezvolta produse noi depinde în mare măsură de ICC. În plus, ar putea completa în mod eficient alte părți ale programului Orizont Europa, intervenția EIT Digital existente și acțiunile prevăzute în cadrul altor programe ale UE, cum ar fi InvestEU, Europa digitală sau fondurile politicii de coeziune.

Noul program Europa creativă va fi relevant mai ales pentru activitățile viitoarei CCI pe tema ICC. Programul alege componente și cereri de propuneri speciale care reflectă unele dintre provocările deja menționate cu care se confruntă sectorul (de exemplu, competențele creativilor și ocuparea forței de muncă, modelele de afaceri etc.) și ar trebui dezvoltate sinergii și complementarități puternice. În cadrul programului InvestEU și în contextul accesului limitat la finanțare pentru sectoarele culturale și creative, s-ar putea preconiza sinergii cu mecanismul de garantare pentru sectoarele culturale și creative, un mecanism financiar menit să contribuie la dezvoltarea proiectelor culturale și creative oferind asigurări intermediarilor financiari.

Platforma strategiei de specializare inteligentă (S3) privind modernizarea industrială a identificat o serie de strategii în domeniul cercetării și inovării care se concentrează pe ICC și explorează legături noi între activele locale, piețele potențiale și provocările societale, prin implicarea unei game variate de actori-antreprenori. În special, promovarea de noi parteneriate între organizațiile de cercetare, întreprinderi și autoritățile publice reprezintă o preocupare majoră a strategiilor S3, prin care se solicită crearea de noi platforme colaborative.

Concluzii

O CCI a EIT pe tema ICC este cea mai potrivită pentru a aborda provocările economice și societale majore descrise mai sus. Creativitatea este un factor-cheie al inovării, iar o CCI pe tema ICC are capacitatea de a elibera potențialul creativității bazate pe cultură și de a contribui la consolidarea competitivității și a creșterii inteligente a Europei.

O CCI a EIT pe tema ICC:

- va reduce fragmentarea peisajului inovării din sectoarele culturale și creative prin încurajarea creării unor ecosisteme de inovare care să permită conectarea intersectorială și interdisciplinară a actorilor și a rețelelor de la nivel local, regional, național și la nivelul UE;
- va forma generația viitoare de inovatori din sectoarele ICC prin dotarea acestora cu competențele antreprenoriale și tehnice necesare pentru a prospera într-un mediu în schimbare rapidă;
- va contribui la dezvoltarea condițiilor-cadru adecvate pentru a transforma ideile în noutăți tehnologice și inovații sociale care vor îmbunătăți calitatea vieții și vor aduce beneficii cetățenilor UE;
- va promova crearea și dezvoltarea de noi întreprinderi în sectoarele culturale și creative prin mobilizarea investițiilor și a angajamentului pe termen lung din partea sectorului de afaceri;
- va crea sinergii cu CCI-urile existente, precum și cu alte parteneriate, programe și inițiative europene de stimulare a inovării în alte sectoare ale economiei, dincolo de granițele industriilor culturale și creative;
- va consolida poziția UE ca actor global în ICC, prin valorificarea creativității și a diversității culturale a europenilor.